

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	2-3-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	BDO	COMMISSIE	BEM
STELLER	Nick van Impelen	TELEFOONNUMMER	06-25778986
NUMMER	822076DC	PORTEFEUILLEHOUDER	CvdK, Van Muilekom

Onderwerp Statenbrief:

Provinciale Regietafel Migratie en Integratie

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Op 3 november 2020 hebben de commissaris van de Koning (cvdK) en burgemeesters van de provincie Utrecht een brief ontvangen van de minister van BZK en staatssecretaris van JenV over de taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders. Hierin is gesproken over de drie grote opgaven voor gemeenten en provincies voor de komende tijd:

1. de huisvestingsopgave, waarin wordt gezocht naar manieren om invulling te kunnen geven aan de verdubbelde taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders;
2. de asielopgaven:
 - a. de kortetermijnopgave om in de provincie Utrecht 417 plekken voor asielopvang te creëren;
 - b. de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen, welke op de middellange termijn een flexibelere opvangcapaciteit voor asielzoekers en betere integratie van asielopvang en huisvesting van vergunninghouders voor ogen heeft.

Sinds november 2019 heeft de cvdK in zijn hoedanigheid als rijksheer de Provinciale Regietafel Migratie en Integratie (PRT) gerevitaliseerd. Bij deze PRT bespreken de cvdK, gedeputeerde Van Muilekom en de 26 Utrechtse burgemeesters en wethouders Wonen bovenstaande opgaven. Ook is in november 2020 de Kopgroep PRT opgericht met hierin cvdK en gedeputeerde, en bestuurders van de gemeenten Utrecht en Amersfoort. De Kopgroep heeft aan alle Utrechtse gemeenten gevraagd een tweetal inventarisaties te verrichten naar locaties en initiatieven voor asielopvang en de huisvesting van vergunninghouders (mede in het licht van de verhoogde taakstelling). Daarnaast heeft de PRT gezamenlijk op 17 februari jl. een brief gestuurd richting het Rijk over de haalbaarheid van de verdubbelde taakstelling en mogelijke oplossingsrichtingen. We hechten er belang aan u door middel van deze statenbrief een tussenstand te geven van de opgaven, de aanpak en de resultaten tot nu toe.

Inleiding

Op 8 november 2019 is de cvdK door de staatssecretaris van JenV gevraagd om in zijn rol als rijksheer de PRT (toen nog Regionale Regietafel geheten) te revitaliseren ten behoeve van het vraagstuk rondom extra opvanglocaties voor asielzoekers op de korte termijn (zie bijlage 1). Dit overlegorgaan was opgericht in de periode 2015-2016 om de hoge instroom aan asielzoekers te realiseren, en bestaat uit de Utrechtse burgemeesters met de cvdK in een faciliterende rol als voorzitter. Op 19 juni 2020 volgde een tweede verzoek om de PRT een provinciaal plan voor de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen te laten opstellen (de 'middellange termijnopgave', zie bijlage 2). Tenslotte ontving de cvdK van de staatssecretaris van JenV en de minister van BZK op 3 november 2020 een derde brief met het verzoek de fors verhoogde taakstelling voor de huisvesting van vergunninghouders in 2021 (een verdubbeling ten opzichte van 2020) ook toe te voegen als onderwerp op de PRT (de 'huisvestingsopgave', zie bijlage 3). Mede hierom vroegen de minister en staatssecretaris om ook de portefeuillehouders Wonen en Inburgering van de gemeenten en provincie te laten aansluiten bij de PRT.

Structuur voor de opgaven

Met de toevoeging van de huisvestingsopgave aan de PRT heeft de provinciale organisatie een driedelige rol ('drie petten') gekregen rond de opgaven voor asielopvang en huisvesting. Sinds november 2020 neemt gedeputeerde Van Muilekom vanuit zijn twee portefeuilles Interbestuurlijk Toezicht (IBT) huisvesting vergunninghouders en Wonen deel aan de overlegstructuren van de PRT. De cvdK neemt als voorzitter deel vanuit zijn rol als rijksheer. Ook gaat hij als vertegenwoordiging van de provincie het gesprek met het Rijk aan als het gaat om het wegnemen van hindernissen en verkrijgen van benodigdheden zodat de Utrechtse gemeenten de drie opgaven het hoofd kunnen bieden.

In lijn met wat is afgesproken met de Utrechtse gemeenten tijdens de vergadering van de PRT van 26 oktober 2020 zullen de inhoudelijke gesprekken rondom de opgaven voor asiel en huisvesting voornamelijk worden gevoerd in regionaal verband. Hiervoor dienen de samenwerkingsverbanden Regio Amersfoort en U16 (+Utrechtse Foodvalley-gemeenten) als overlegorgaan. Gezien asielopvang en huisvesting vergunninghouders primair verantwoordelijkheden van de gemeenten zijn is dit de meest passende plek waar inhoudelijke gesprekken over deze opgaven kunnen worden gevoerd. Bestuurlijk nemen burgemeester Bolsius (gemeente Amersfoort) en wethouder Van Ooijen (gemeente Utrecht) het voortouw in hun regio's. In november 2020 is ook een Kopgroep PRT opgericht. Deze coördineert de vervolgstappen die de gehele provincie onderneemt om de drie opgaven het hoofd te bieden. Naast de cvdK, gedeputeerde Van Muilekom, burgemeester Bolsius en wethouder Van Ooijen nemen hier ook wethouders Tigelaar (Amersfoort) en Diepeveen (Utrecht) aan deel. De gemeenten Amersfoort en Utrecht treden binnen deze Kopgroep op als vertegenwoordiging van respectievelijk de Regio Amersfoort en U16+.

Inventarisaties naar locaties voor asielopvang en huisvesting

Om de asiel- en huisvestingsopgaven het hoofd te kunnen bieden heeft de Kopgroep PRT op 30 november 2020 middels een brief aan alle Utrechtse gemeenten gevraagd een tweetal inventarisaties te verrichten, één voor de middellange termijnopgave voor asielopvang en een tweede voor de huisvestingsopgave (zie bijlage 4). Beide inventarisaties vinden plaats met opdrachten vanuit de Regio Amersfoort en de U16+, en worden samengebracht op de PRT. Voor de kortetermijnopgave ligt de verantwoordelijkheid in eerste instantie bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), maar zijn de gemeenten wel gevraagd actief mee te denken.

De resultaten van de inventarisaties voor asielopvang en de huisvestingsopgave worden later in het voorjaar verwacht. Om de mogelijkheden die uit deze inventarisaties naar voren zullen komen verder uit te kunnen diepen hebben de gemeenten Utrecht, Amersfoort en de provincie er voor gekozen een 'kansenmaker' aan te stellen. Deze gezamenlijke projectleider gaat met alle gemeenten in gesprek om provinciebreed mogelijkheden en belemmeringen te onderzoeken, en hieruit een bid richting het Rijk te formuleren.

Brief naar het Rijk over de verdubbelde taakstelling

Afgelopen januari hebben de Utrechtse gemeenten binnen de regionale samenwerkingsverbanden gesproken over de lopende inventarisaties. Wat betreft de huisvestingsopgave is uit die gesprekken duidelijk geworden dat de verdubbelde taakstelling in beide Utrechtse regio's zeer lastig haalbaar is binnen de huidige kaders die het Rijk stelt. Wel zullen de Utrechtse overheden zich gezamenlijk tot het uiterste inspannen voor de gecombineerde opgaven van asielopvang en de huisvesting van vergunninghouders. Ook blijven wij als provincie onze toezichthoudende rol vervullen, juist ook om de knelpunten boven water te krijgen. Voorwaardelijk daarbij is de bereidheid van de Rijksoverheid om mee te denken bij het oplossen van de knelpunten en bij te dragen aan vormen van ondersteuning die de Utrechtse gemeenten nodig hebben. Om hierover met het Rijk in gesprek te gaan heeft de Kopgroep namens de Utrechtse overheden een brief gestuurd richting de minister van BZK en staatssecretaris van JenV. (zie bijlage 5).

Financiële consequenties

Hoewel de asielopvang en huisvesting van statushouders primair een gemeentelijke aangelegenheid is, hechten wij er waarde aan om ons als mede-overheid actief in te zetten op de opgaven voor de PRT. Om deze rol voor de provinciale organisatie kracht bij te zetten is afgesproken dat de provincie de inzet van de provinciebrede kansenmaker gedeeltelijk meefinanciert. De hiervoor begrote kosten worden gedekt uit de reeds beschikbaar gestelde middelen in meerjarendoel 9.1.2 (De uitvoering van het dagelijks bestuur is van betere kwaliteit), dat onderdeel is van beleidsdoel 9.1 (Het provinciebestuur is sterk en duidelijk).

Vervolgprocedure / voortgang

We hechten er belang aan u mee te nemen in de activiteiten rondom de Provinciale Regietafel, en zullen u zo nodig actief informeren over de voortgang. Daar waar de provinciale organisatie ook een formele rol heeft (via de provinciale taak op het gebied van Interbestuurlijk Toezicht en het Programma Versnelling Woningbouw) zullen wij de informatiestroom in samenhang met de voortgangsrapportages voor deze portefeuilles met u delen.

Bijlagen

1. Brief van staatssecretaris Jen V aan CdK d.d. 08-11-2019 Revitaliseren Regionale Regietafels – kortetermijnopgave;
2. Brief van minister BZK aan CdK en burgemeesters d.d. 18-06-2020 - middellange termijnopgave (inclusief bijlagen 2a-2e);
3. Brief van JenV aan CdK en burgemeesters d.d. 3-11-2020 - opgave huisvesting vergunninghouders;
4. Brief Kopgroep aan Utrechtse colleges BenW d.d. 30-11-2020 - verzoek inventarisatie;
5. Brief van PRT aan het Rijk d.d. 17-02-2021 over verdubbeling taakstelling.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen